

Aanmelding van een nieuwe versie van een standaard

Bij de aanmelding van een nieuwe versie van een standaard is de toetsingsprocedure al eens doorlopen voor de versie die reeds op de lijst is opgenomen. In dat geval hoeft de toetsingsprocedure niet zo uitgebreid te zijn als bij de aanmelding van de eerdere versie. De basisinformatie en score op de *inhoudelijke criteria* is reeds bekend, waardoor het bij de aanmelding van de nieuwe versie volstaat na te gaan waar de nieuwe versie anders scoort dan de eerdere. Scoort de nieuwe versie gelijk of beter op de *inhoudelijke criteria* dan de eerdere versie, dan komt de nieuwe versie in principe in aanmerking voor opname op de lijst. Kortom, het gaat om de volgende specifieke vragen:

- 1) Op welke criteria (en bijbehorende vragen) scoort de nieuwe versie anders dan de reeds opgenomen standaard
- 2) Ondersteunt dit het opnemen van de nieuwe versie i.p.v. (of naast) de oude versie?

U kunt de tekstvlakken bij de betreffende criteriavragen gebruiken om deze vragen te beantwoorden.

Bij het beantwoorden van de onderstaande vragen kunnen de gegevens van de eerdere aanmelding, voor zover deze nog van toepassing zijn, gebruikt worden. Deze gegevens zijn te vinden op de website van Forum Standaardisatie. (zie: <http://www.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden/lijsten-met-open-standaarden>). Waar het niet mogelijk is de oorspronkelijke gegevens te gebruiken wordt u verzocht de informatie aan te vullen.

0. Persoonsgegevens indiener & relatie tot standaard

Deze gegevens worden door het Forum gebruikt om met u in contact te kunnen treden. De gegevens worden vertrouwelijk behandeld.

0.	Persoonsgegevens en relatie tot de standaard
0.1	Naam: [...]
0.2	Organisatie: PDF/A Competence Centre Nederland / Business development Manager Adobe
0.3	Functie: [...]
0.4	Telefoonnummer: [...]
0.5	E-mailadres [...]
0.6	Welke relatie bestaat er tussen uw organisatie en de standaard? Het PDF/A competence centre verspreid kennis over het gebruik van de PDF/A-standaard.
0.7	Zijn er (andere) overheidsorganisaties die de aanmelding van deze standaard ondersteunen? Waarschijnlijk wel maar ik heb hier geen actieve navraag naar gedaan.
0.8	Op welke lijst is een eerdere versie van de standaard opgenomen? (pas-toe-of-leg-uit of gangbaar) Pas-toe-of-leg-uit

I. Basisinformatie aanmelding standaard

De basisinformatie van de standaard vormt de basis voor de toetsing tegen de criteria. Probeer hier zo volledig mogelijk in te zijn.

1.	Basisinformatie standaard(en) (In geval van een set van standaarden, meerdere malen invullen)
1.1	Volledige naam van de standaard ISO 19005-2: Document management – Electronic document file format for long-term preservation – Part 2: Use of ISO 32000-1 (PDF/A)“
1.2	Verkorte naam van de standaard PDF/A-2
1.3	Versie van de standaard, vaststellingsdatum en status PDF/A-2 Door ISO goedgekeurd in Juli 2011
1.4	Oudere en aanstaande versies van de standaard inclusief (verwachte) publicatiedata en ondersteuningsstatus Oudere versie PDF/A-1 (ISO 19005-1:2005) Verwachte nieuwe versie: PDF/A-3 (2012)
1.5	Naam en vindplaats specificatiedocument (bij voorkeur URL of bijvoegen bij aanmelding) http://www.iso.org/iso/search.htm?qt=19005-2&searchSubmit=Search&sort=rel&type=simple&published=on
1.6	Naam van de standaardisatieorganisatie ISO
1.7	Kosten van deelname aan het standaardisatieproces (bijv. voor lidmaatschap) Niet bekend. Zie voor het proces: http://www.iso.org/iso/about/how_iso_develops_standards.htm
1.8	Kosten voor het verkrijgen van het specificatiedocument 136 euro (Doorverwijzing van ISO naar NEN)
1.9	Andere standaarden die genoemd worden in het specificatiedocument van de standaard ISO-32000 (PDF 1.7) en JPEG2000 (ISO 15444)

2.	Toepassings- en werkingsgebied van opname
2.1	Wat is het beoogde functioneel toepassingsgebied voor de standaard?
	Het toepassingsgebied is voor PDF/A-1 gesteld op de eindversies van de documenten die organisaties creëren of ontvangen bij de uitvoering van overheidstaken. Voor PDF 1.7 is het toepassingsgebied gesteld op het uitwisselen en publiceren van niet- of beperkt-reviseerbare documenten, waarbij functierijkheid een essentieel onderdeel is van het document en waarbij PDF/A-1 als standaard niet voldoende functionaliteit biedt. PDF/A-2 slaat de brug tussen PDF/A-1 en PDF 1.7 waarbij PDF/A-2 een betere geschiktheid heeft voor langdurig archiveren van documenten waar "elementen" inzitten die niet door PDF/A-1 worden ondersteund en waarbij PDF 1.7 kan worden gebruikt voor "elementen" die niet door PDF/A-2 ondersteund worden
2.2	Wat is het beoogde organisatorisch werkingsgebied voor de standaard? <i>(hoeft alleen ingevuld te worden als de standaard op de "pas toe of leg uit" -lijst is opgenomen)</i>
	Centrale overheden, provincies, waterschappen en gemeenten. Het werkingsgebied is hiermee gelijk aan alle organisaties waarop het comply-or-explain principe van toepassing is, te weten: overheden en instellingen uit de (semi-) publieke sector

II. Criteria voor inbehandelname

De criteria voor inbehandelname worden gebruikt tijdens de intake om te bepalen of een aanmelding correct is en binnen de scope van de lijsten valt. In het geval van een nieuwe versie van een standaard is het alleen nodig om aan te geven of de versiewijziging van invloed is op de eerdere score op de criteria voor inbehandelname. U kunt voor het beantwoorden van deze vraag de tekstvlakken bij de betreffende criteriavragen gebruiken.

Criteria: De aanmelding is correct en valt binnen scope van de lijsten, d.w.z. de standaard:

- Is toepasbaar voor elektronische gegevensuitwisseling tussen en met (semi-)overheidsorganisaties;
- Draagt binnen het beoogde opnamegebied substantieel bij aan de interoperabiliteit van de (semi-)overheid;
- Is niet reeds wettelijke verplicht.

1.	Valt de aangemelde standaard binnen de scope van de lijsten?
1.1	Is de standaard toepasbaar voor elektronische gegevensuitwisseling tussen (semi-)overheidsorganisaties en bedrijven, tussen (semi-)overheidsorganisaties en burgers of tussen (semi-)overheidsorganisaties onderling?
	Ja/Nee, Ja. In dat opzicht is PDF/A-2 gelijk aan PDF/A-1 met als "extra" dat er een aantal elementen zijn opgenomen in PDF/A-2 die niet in PDF/A-1 zijn toegestaan, Denk hierbij aan: transparantie (bijvoorbeeld slagschaduwen of complex artistiek werk), ondersteuning van JPEG2000, mogelijkheid om PDF/A-bestanden in te bedden binnen PDF/A bestanden, ondersteuning voor lagen, etc. Zie ook de eerder gestuurde presentatie over PDF/A-2
1.2	Is het beoogde functioneel toepassingsgebied en het organisatorisch werkingsgebied van de standaard, voldoende breed om substantieel bij te dragen aan de interoperabiliteit van de (semi-)overheid?
	Ja/Nee, Ja. Ook hier weer refererend aan het feit dat dit voor PDF/A-1 al voldoende is uitgekristalliseerd.
1.3	Is het zinvol de standaard op te nemen, gezien het feit dat deze niet al wettelijk

	verplicht is voor het beoogde functioneel toepassingsgebied en organisatorisch werkingsgebied?
	Ja/Nee, Ja. PDF/A-1 heeft als primaire scope langdurige archivering. Omdat bij de opname op de pas-toe-leg-uit lijst destijds is besloten dat PDF/A-1 ook voor uitwisseling en publicatie van informatie gebruikt kon worden, is er situatie ontstaan waarbij PDF/A-1 niet altijd bruikbaar is. Bijvoorbeeld als een bestand beveiligd moet worden uitgestuurd (hetgeen niet mogelijk is met PDF/A-1) of als er nog een revisie op het document moet plaatsvinden. De opname van de standaard PDF 1.7 (ISO-32000) op de pas-toe-leg-uitlijst heeft dit probleem deels opgelost omdat met name voor pdf-documenten in een lopend (courant) proces deze standaard gebruikt kan worden. PDF/A-2 is de moderne opvolger van PDF/A-1 en behoudt als scope langdurige archivering waarbij een aantal "elementen" meer mogelijk zijn dan in PDF/A-1. (zie eerdere opmerkingen hierover + de presentatie over PDF/A-2)

III. Inhoudelijke criteria

De inhoudelijke criteria worden gebruikt voor het expertonderzoek om te adviseren over het al dan niet opnemen van de standaard op één van de lijsten. Bij de aanmelding van een nieuwe versie van een standaard is het van belang aan te geven waar de nieuwe versie anders scoort dan de vorige versie en of dit het opnemen van een nieuwe versie ondersteunt. U kunt voor het beantwoorden van deze vragen de tekstvlakken bij de betreffende criteriavragen gebruiken.

1. Inhoudelijk criterium: Open standaardisatieproces

Criterium: De ontwikkeling en het beheer van de standaard zijn op een open, onafhankelijke, toegankelijke, inzichtelijke, zorgvuldige en duurzame wijze ingericht.

Vragen:

1.1	Is de documentatie voor eenieder drempelvrij beschikbaar?
1.1.1	Is het specificatiedocument beschikbaar zonder dat er sprake is van onacceptabele belemmeringen (zoals te hoge kosten en te hoge lidmaatschapseisen)?
	Ja/Nee, Ja. Vanuit Iso wordt doorverwezen naar NEN. Hier is het specificatie-document aangeboden voor 136 euro.
1.1.2	Is de documentatie over het ontwikkel- en beheerproces (bijv. het voorlopige specificatiedocument, notulen en beschrijving besluitvormingsprocedure) beschikbaar zonder dat er sprake is van onacceptabele belemmeringen (zoals te hoge kosten en te hoge lidmaatschapseisen)?
	Ja/Nee, Ja. Zie de website van ISO hierover. http://www.iso.org/iso/home.html

1.2	Is het intellectuele eigendomsrecht voor eenieder beschikbaar, zodat de standaard vrij implementeerbaar en te gebruiken is
1.2.1	Stelt de standaardisatieorganisatie het intellectueel eigendomsrecht op de standaard m.b.t. bijvoorbeeld eventuele patenten- onherroepelijk royalty-free voor eenieder beschikbaar?
	Ja/Nee, Ja. Dit is altijd een lastige discussie. Het is inmiddels ten aanzien van PDF/A-1 en PDF 1.7 (ISO-32000) geadresseerd. Ik zou willen verwijzen naar de expert-advies documenten hierover.
1.2.2	Garandeert de standaardisatieorganisatie dat partijen die bijdragen aan de ontwikkeling van de standaard hun intellectueel eigendomsrecht onherroepelijk royalty-free voor eenieder beschikbaar stellen?
	Ja/Nee, (Bij mij) niet bekend. Zie opmerking bij 1.2.1

--	--

III. Inhoudelijke criteria: 1. Open standaardisatieproces (vervolg)

1.3	Is de inspraak van eenieder in voldoende mate geborgd?
1.3.1	Is het besluitvormingsproces toegankelijk voor alle belanghebbenden (bijv. gebruikers, leveranciers, adviseurs, wetenschappers)?
	Ja/Nee, Ja. Bij het ISO worden technical committees (TC's) gevormd die zijn samengesteld uit (in ieder geval) gebruikers en leveranciers. Zie voor meer informatie de website van ISO. http://www.iso.org/iso/home.html
1.3.2	Vindt besluitvorming plaats op een wijze die zoveel mogelijk recht doet aan de verschillende belangen?
	Ja/Nee, Ja. Zie website van ISO. http://www.iso.org/iso/home.html
1.3.3	Kan een belanghebbende formeel bezwaar aantekenen tegen de gevolgde procedure?
	Ja/Nee, Ja. Pas als er een unanieme stemming is geweest wordt een ISO-standaard aangenomen.
1.3.4	Organiseert de standaardisatieorganisatie regelmatig overleggen met belanghebbenden over doorontwikkeling en beheer van de standaard?
	Ja/Nee, Ja
1.3.5	Organiseert de standaardisatieorganisatie een publieke consultatie voordat (een nieuwe versie van) de standaard wordt vastgesteld?
	Ja/Nee, Ja

1.4	Is de standaardisatieorganisatie onafhankelijk en duurzaam?
1.4.1	Is de ontwikkeling en het beheer van de standaard belegd bij een onafhankelijke non-profit standaardisatieorganisatie?
	Ja/Nee, Ja
1.4.2	Is de financiering van de ontwikkeling en het onderhoud van de standaard voor tenminste drie jaar gegarandeerd?
	Ja/Nee, Ja

--	--

III. Inhoudelijke criteria: 1. Open standaardisatieproces (vervolg)

1.5	Is het (versie) beheer van de standaard goed geregeld?
1.5.1	Heeft de standaardisatieorganisatie gepubliceerd beleid met betrekking tot versiebeheer van de standaard? (met o.a. aandacht voor migratie van gebruikers)
	Ja/Nee, Ja. Zie: http://www.iso.org/iso/standards_development/processes_and_procedures/iso_iec_directives_and_iso_supplement.htm
1.5.2	Is het standaardisatieproces van de standaardisatieorganisatie zodanig goed geregeld dat het Forum zich kan onthouden van aanvullende toetsing bij de aanmelding van een nieuwe versie van de standaard?
	Ja/Nee, Ja. Het ISO heeft het proces van standaardisatie dermate goed ingeregeld dat extra toetsing niet noodzakelijkerwijs nodig is.
1.5.3	Is het belang van de Nederlandse overheid voldoende geborgd bij de ontwikkeling en het beheer van de standaard?
	Ja/Nee, Ja. Zeker bij een standaard die handelt om het duurzaam archiveren van informatie is goed nagedacht door het ISO over de waarborgen om de standaard te handhaven. Zie hiervoor ook de link uit 1.5.1

III. Inhoudelijke criteria

2. Inhoudelijk criterium: Toegevoegde waarde

Criterium: De interoperabiliteitswinst en andere voordelen van adoptie van de standaard wegen overheidsbreed en maatschappelijk op tegen de risico's en nadelen.

Vragen:

2.1	Verhoudt de standaard zich goed tot andere standaarden?
2.1.1	Kan de standaard naast of in combinatie met reeds opgenomen standaarden worden toegepast (d.w.z. de standaard conflicteert niet met reeds opgenomen standaarden)?
	Ja/Nee, Ja. PDF/A-2 is weliswaar de technologische opvolger van PDF/A-1 maar hij vervangt de eerdere standaard niet. Organisaties die voldoende hebben aan de functies van PDF/A-1 kunnen deze blijven gebruiken. Zijn er bepaalde aspecten (zoals het langdurig kunnen bewaren van lagen uit een bouwtekening) dan is PDF/A-2 de meer aangewezen variant. Zowel PDF/A-1 als PDF/A-2 behouden de scope van langdurige archivering. PDF 1.7 (ISO-32000) blijft geldig voor documenten die nog een rol spelen in een courant proces (uitwisseling en publicatie of "functierijke" documenten)
2.1.2	Biedt de aangemelde standaard meerwaarde boven reeds opgenomen standaarden met een overlappend functioneel toepassings- en organisatorisch werkingsgebied? <i>(Dit kan ook om een nieuwe versie van dezelfde standaard gaan.)</i>
	Ja/Nee, Ja. Zie hiervoor de presentatie waarin wordt uitelgd waarin PDF/A-2 anders is dan PDF/A-1
2.1.3	Biedt de aangemelde standaard meerwaarde boven bestaande concurrerende standaarden die in aanmerking zouden kunnen komen voor opname?
	Ja/Nee, Ja. Dat wil zeggen, op het vlak van niet-reviseerbare documentformaten met als scope langdurige archivering zijn er niet veel concurrerende standaarden. Dit is allemaal al eens overwogen in het kader van PDF/A-1. Alternatieven als TIFF, ASCII, SGML of XML zijn niet voldoende uitgerust om langdurige bewaring van elektronische documenten te kunnen waarborgen.
2.1.4	Is de standaard een internationale standaard of sluit de standaard aan bij relevante internationale standaarden?
	Ja/Nee, Ja
2.1.5	Draagt de standaard voldoende bij aan interoperabiliteit zonder dat aanvullende

	standaardisatieafspraken (zoals lokale profielen) noodzakelijk zijn?
	Ja/Nee, Ja. Hierbij kan ik refereren aan PDF/A-1 en PDF 1.7 (ISO-32000) waaraan ook geen lokale aanvullende eisen (profielen) zijn opgelegd

III. Inhoudelijke criteria: 2. Toegevoegde waarde (vervolg)

2.2	Wegen de kwantitatieve en kwalitatieve voordelen van adoptie van de standaard, voor de (semi-)overheid als geheel en voor de maatschappij, op tegen de nadelen?
2.2.1	Draagt de adoptie van de standaard bij aan de oplossing van een bestaand, relevant interoperabiliteitsprobleem?
	Ja/Nee, Ja. Al was het maar omdat er relatief weinig nadelen kleven aan de adoptie van PDF/A-2.
2.2.2	Draagt de standaard bij aan het voorkomen van een vendor lock-in (leveranciersafhankelijkheid)?
	Ja/Nee, Ja. Er zijn meerdere partijen (hoewel nog niet zoveel als bij PDF/A-1) die ondersteuning bieden voor PDF/A-2. Voorbeelden uit de commerciële hoek zijn: Adobe systems, Luratech, Callas, Nuance, FoxIT, etc.
2.2.3	Wegen de overheidsbrede en maatschappelijke baten voor de informatievoorziening en de bedrijfsvoering op tegen de kosten?
	Ja/Nee, Ja. Ook dit is eerder al gemotiveerd voor PDF/A-1
2.2.4	Zijn de beveiligingsrisico's aan overheidsbrede adoptie van de standaard acceptabel?
	Ja/Nee, Ja. Dat wil zeggen. Het bestandsformaat zelf doet geen uitspraak over beveiliging. De systeemomgeving waarbinnen de documenten worden opgeslagen moet beveiligd zijn...
2.2.5	Zijn de privacyrisico's aan overheidsbrede adoptie van de standaard acceptabel?
	Ja/Nee, Ja. Lastig om deze vraag daadwerkelijk te beantwoorden.

III. Inhoudelijke criteria

3. Inhoudelijk criterium: Draagvlak

Criterium: Aanbieders en gebruikers hebben voldoende positieve ervaring met de standaard.

Vragen:

3.1	Bestaat er voldoende marktondersteuning voor de standaard?
3.1.1	Bieden meerdere leveranciers ondersteuning voor de standaard? Ja/Nee, Ja. Zie beantwoording van 2.2.2.
3.1.2	Kan een gebruiker de conformiteit van de implementatie van de standaard (laten) toetsen? Ja/Nee, Ja, en dat zowel met open source tools als commerciële tools. Zie hiervoor ook: http://www.pdfa.org/2011/08/validating-pdf/

3.2	Kan de standaard rekenen op voldoende draagvlak?
3.2.1	Wordt de aangemelde versie van de standaard binnen het organisatorische werkingsgebied door meerdere organisaties gebruikt? Ja/Nee, Ja. Zie hiervoor ook het PDF/A adoptierapport van TNO/Novay uit 2010
3.2.2	Wordt een vorige versie van de standaard binnen het organisatorische werkingsgebied door meerdere organisaties gebruikt? Ja/Nee, Ja
3.2.3	Is de aangemelde versie backwards compatible met eerdere versies van de standaard? Ja/Nee, Een PDF/A-1 bestand is altijd een geldig PDF/A-2 bestand (voorwaarts compatibel). Een PDF/A-2 bestand kan nooit worden teruggezet naar PDF/A-1
3.2.4	Zijn er voldoende positieve signalen over toekomstige gebruik van de standaard door (semi-)overheidsorganisaties, het bedrijfsleven en burgers? Ja/Nee, Ja. PDF/A-2 vult een lacune tussen PDF/A-1 en PDF 1.7 waar het de archivering van documenten betreft waar "specifieke" elementen in moeten zitten.

III. Inhoudelijke criteria

4. Inhoudelijk criterium: Opname bevordert adoptie

Criterium: De opname op de lijst is een geschikt middel om de adoptie van de standaard te bevorderen.

Toelichting lijsten:

- Met de lijsten wil het College de adoptie van open standaarden bevorderen die voldoen aan de voorgaande criteria (open standaardisatieproces, toegevoegde waarde, draagvlak);
- Met de "pas toe of leg uit"-lijst beoogt het College dit soort standaarden verplichten als:
 - hun huidige adoptie binnen de (semi-)overheid beperkt is;
 - opname op de lijst bijdraagt aan de adoptie door te stimuleren o.b.v. het "PToLU"-regime. (functie=stimuleren).

- c. Met de lijst met gangbare standaarden beoogt het College dit soort standaarden aan te bevelen als:
1. hun huidige adoptie binnen de (semi-)overheid reeds hoog is;
 2. opname op de lijst bijdraagt aan de adoptie door te informeren en daarmee onbedoelde afwijkende keuzes te voorkomen. (functie=informeren)

Vragen:

4.1	Opname op de lijst bevordert de adoptie van de standaard.
4.1.1	Is de "pas toe of leg uit"-lijst het passende middel om de adoptie van de standaard binnen de (semi)overheid te bevorderen?
	Ja/Nee, Ja. Dit is in het kader van PDF/A-1 al gebleken. Ondersteunende activiteiten (WIKI, Yammer, seminars, beslisbomen, brochures, webinars, etc) zullen wel nodig zijn.
4.1.2	Is de lijst met gangbare open standaarden het passende middel om de adoptie van de standaard binnen de (semi)overheid te bevorderen?
	Ja/Nee, Nee. Er moet een bepaalde "druk" worden gevoeld om de standaard te adopteren. In het kader van de webrichtlijnen was het interessant om te zien dat er algemene maatregelen van bestuur worden overwogen om toepassing van die standaard te handhaven. Dit zou ook goed zijn rondom de PDF-standaarden te overwegen!

III. Inhoudelijke criteria: 4. Opname bevordert adoptie (vervolg)

4.2	Zijn er naast opname op de lijst aanvullende adoptiemaatregelen nodig?
4.2.1	Is de inzet van aanvullende adoptie-instrumenten (communicatief, financieel, juridisch), door andere partijen dan het Forum/College Standaardisatie, noodzakelijk?
	Ja/Nee, Niet noodzakelijk, wel wenselijk...Zie ook 4.1.1
4.2.2	Kan een uitgebreid adoptieadvies van Forum Standaardisatie helpen bij het wegnemen van knelpunten in de adoptie?
	Ja/Nee, Ja. In ieder geval is een nieuwe beslisboom nodig om duidelijk te maken wanneer welke standaard kan worden ingezet.

Verzending

Als u het aanmeldingsformulier zo volledig mogelijk heeft ingevuld, dan kunt u deze als bijlage versturen naar forumstandaardisatie@logius.nl

Gebruikt u dan als onderwerp: "Aanmelding standaard".

Na ontvangst van het formulier ontvangt u binnen 5 dagen een ontvangstbevestiging per e-mail.

Bedankt voor uw aanmelding.